

TEB Genel Başkanı Ecz.Mehmet Domaç'ın I.Bölgelerarası Toplantı Kapanış Konuşması

Eczacı Kooperatiflerini yeniden ayağa kaldırmak TEB'in göreviydi...

Kooperatif konusu bugüne kadar pek çok gündemli toplantıda konuşuldu; 1998'in Kasım ayından itibaren 15 Haziran 1999'da, 17 Kasım 1999'da yapılan Başkanlar Toplantısında ve Büyük Kongrede bu konuyu uzun uzun konuştuk, yetmedi, Nisan ayında yaptığımız Başkanlar Toplantısında devam ettik.

Kooperatif işi, ekonomik yöne olan ve duraksamaması gereken bir iştir, duraksadığı anda ona yapacağınız herhangi bir katkının çok daha fazlasıyla yapılması gerekir. Türk Eczacıları Birliği 1,5 yıl önce kooperatiflerin sıkıntı çektiğini gördü ve gündemine aldı. 1,5 yıllık süreçte kooperatif yöneticilerinin çektiği sıkıntıları onlarla birlikte yaşadı. Bu sıkıntıları yaşayan ve yaşamında her zaman kooperatifçilikle ilgili düşünceleri, ilkeleri ve dünya görüşü olan bir Merkez Heyeti bunları elinin tersiyle itme olanağına sahip değildi.

Kooperatifleri yeniden yaşama geçirmek Türk Eczacıları Birliği'nin göreviydi ve bu görev bilinciyle hareket edildi. 1999 Kasım ayında nasıl bir proje hazırlanacağı açıkça ifade edildi. Denildi ki oluşacak pro-

jenin 3 ayağı vardır; birinci ayağı ortaklar, eczacılardır, onlar özveride bulunacaklar; sözde değil, ekonomik katkı ile olacaktır bu. İkincisi, bunun örgüt ayağı ki; bunların biri kooperatifler, diğeri eczacı odaları ve TEB'dir, onlar kitlesel destek vereceklerdir, Üçüncüsü; sanayi ayağıdır. Onlarla birlikte kooperatifleri ayağa kaldıracak bir proje oluşturulacaktır, dendi ve Türk Eczacıları Birliği, bu proje içerisinde kooperatiflere üyeleri kanalıyla ekonomik katkı vereceğini de açıkça ifade etti.

O toplantıda bazı oda başkanlarımız şöyle dedi; "Yaşayan, ayakta olan kooperatiflere destek verelim, diğerleri ne olursa olsun." Biz bunu kabullenemeyiz böyle bir şey olmaz." Biz "zengini severiz" diyen bir felsefeden ve ideolojiden gelmiyoruz. Biz birlikte iş üretmek, isteyen, sıkıntıya düşen kişilerin yanında olan bir felsefe ve ideolojiden geliyoruz. Onun için kooperatifleri yaşatmak, yürütmek, destek vermek düşüncesindeyiz, buna ekonomik katkı da dahildir." dedik ve bunu Aralık ayında projelendirdik. Kooperatiflerin ne durumda olduğunu, eczacının, Türk Eczacıları Birliği'nin ne kadar katkı verebileceğini yazdık ve 13 Aralıkta tüm sanayicilerin olduğu bir toplantıda bu projeyi sunduk.

Ekonomik İşler Masaya Yumruk Vurarak Çözülmez!

Projeler tartışılır, tek taraflı değildir. Türk Eczacıları Birliği bu tartışmaları kendi ilkeleri doğrultusunda sürdürdü. Düşünebiliyor musunuz; TEB Genel Başkanı ve kooperatif yöneticileri, İEİS yöneticileriyle karşılıklı görüşme yapıyorlar ve orada TEB Başkanı "Benim dediğim dedik, isterseniz bunu yaparsınız, yapmazsanız da ben bu projeyi

hayata geçirmem" diyecek. O zaman kooperatif yöneticilerinin size nasıl bakacağını o toplantılarda bulunmadığımız için hissetmeniz mümkün değil. Kooperatif yöneticileri yaşamları boyunca sürdürdükleri bir mücadelenin bir anda ellerinden kaydığını görüyorlar. TEB Başkanı böyle bir hakka sahip değildir, böyle bir hakki kimse kendinde göremez!

Kooperatif yöneticileri de bu örgütün üyesi, bu örgüte emek verdiler, bu kooperatiflere can taşıdılar, kan taşıdılar, alınteri döktüler. Kooperatif yöneticileri çok sıkıntı çektiler, yanlışlık da yaptılar; ama onların yanlışlığının bedeli mapushanelere girmek değildir.

Türk Eczacıları Birliği'nin Oluşturduğu Projenin Amacı Neydi?

TEB Genel Kurulunda da söyledik; Bu projenin amacı 1 inci maddede ifade edildiği gibi şöyleydi; "Eczacıları sanayiye borçlu bırakmamak, sanayicilerin önünde eczacının boynunun eğiş kalmasını engellemektir."

TEB İlaç Sanayiinden Ne İstedi?

Şunu söyledi; "Kooperatiflerin mevcut borçlarını, 1,5 yıl içerisinde öderiz. Bunun üç ayı ödemesiz olur, üç ay sonra ödemeye başlarız. Mevcut borçları 1.1.2000'den itibaren Merkez Bankası'nın dolar paritesine göre değerlendirir, öderiz" dedi.

Ayrıca, sanayicilerin ecza-kooperatiflerine ilaç vermek zorunluluğunun olmazsa olmaz bir koşul olduğunu belirtti. "Sanayiciler % 25 teminat eczacı çeki alırlar, bir hafta içerisinde ilaçlarını verirler, geri ka-

lanını da kooperatifler tamamlar ve ne kadar satmışlarsa, tamamladıkları çek kadar ilaç alırlar” dendi.

TEB'nin Bu Projedeki Katkısı Neydi?

“Türk Eczacıları Birliği, mevcut kooperatiflerin satış durumuna, üye durumuna göre, kooperatiflerinin üyelerinden yola çıkarak, kooperatif üyelerine kredi verir, bu kredi kooperatiflere aktarılır, kooperatif bunun bir bölümünü banka kredilerinin kapanmasında yeni ilaç alımında kullanır, bir bölümünü de işten çıkarılan işçilerin kıdem tazminatının ödenmesi için harcar ve kooperatifler TEB'in verdiği kredi dışında bir başka bankaya borçlu olmazlar, yalnız sanayiye ve TEB Yardımlaşma Sandığı'na üyeleri yolu ile borçlu olurlar.”

Projenin Yürümesinde Yaşanan Sıkıntılar Neydi?

En son projenin 24 Nisan'da imzalanmasına karar verilmiştir. Çok uzun yol katedilmiş, sıkıntılar yaşanmıştır. Bu proje içerisinde yeterince bilgilendiremediğimiz için eczacıların yarattığı sıkıntılar olmuştur. Ama esas sıkıntı; sanayiciler tek insan değildir, birbirlerinin rakipleridir, bunu net olarak görmemiz lazım. Bunlar, aynı protokolün altına, aynı koşullarda imza atmanın sıkıntısını yaşamışlardır.

Bu koşulları TEB, TEKB ve kooperatifler birlikte oluşturdular; kimsenin kapalı kapılar ardında yaptığı bir şey yok, bunu unutmayın. Burası demokratik bir örgüt, kapalı kapılar ardında yapılan bir şey olmaz; bu her zaman, herşekilde ortaya çıkar.

Bu Projenin Gerçekleşmesinin Önemi...

Projenin amacı Kooperatifleri ayaklarının üstüne dikmek ve eczacıyı borçlu bırakmamaktır.

Bugün pazarda iki grubun payı % 75'lere varmıştır. Bu iki grup bir akşamda iskontoları % 1 indirip, vadeleri bir hafta kısarlarsa bunun değeri 35 milyon dolardır. Bir akşamda bunu yapabilir ve bu 35 milyon doları da eczacıdan alabilirler. İşte bunun alternatifi, ekonomik örgütlenmedir, ekonomik örgütlenmenin arkasında olmaktır.

TEB Merkez Heyeti Bugüne Kadar Polemiğe Girmedi...

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti bugüne kadar polemik içerisine girip, kendisini kaybetmek, projelerini kaybetmek gibi bir yaklaşıma gitmedi. Mektuplar, yazışmalar, çizişmeler çok. Büyük Kongrenin aldığı kararları yok sayan, hatta TEB Genel Başkanına “yüreği yetmedi” deyip kabadayılık ve külhanbeylik yapılan yazılar var!

Arkadaşlar, iş kabadayılıkla, külhanbeylikle çözülmez; akılcı, bilgili, ikeli olarak, ideallerimize, ideolojilerimize sahip çıkarak, sorun çözülür.

Ben bir tek mektuba yanıt verdim; Samsun Eczacı Odası'nın Novagenix'le ilgili yazdığı mektuba; “Samsun'da Yönetim Kurulu'nu, Denetleme Kurulunu, Haysiyet Divanını, eczacıları toplayın gelelim, Novagenix'i anlatalım” dedim, bugüne kadar herhangi bir yanıt gelmedi!

Herkes Türk Eczacıları Birliği'ne hodri meydan diyebilir; ama, elindeki kartları iyi kullanmalıdır. Türk Eczacıları Birliği, yazılan birçok yazıya, mektuba yanıt vermedi, bu toplantıları bekledi. Bu toplantılarda da aynı işlemlerin devam edip etmediğini gözlemek istedi.

AYEK kongresine gidip, kooperatifçiliği, projeyi aktardım, desteğimizi söyledim. Bununla ilgili bir mektup yazdı Zonguldak Eczacı Odası. Zonguldak Eczacı Odası Türk

Eczacıları Birliği Büyük Kongresinde hangi konuşmayı yapmışsa-ki orada yanıt vermişim-Türk Eczacıları Birliği ile ilgili eleştirisini AYEK Genel Kuruluna aynen taşıdı. Ayıralım artık bu mekanları!

Eczacıların da kooperatifler konusunda yanlışlıkları eksiklikleri olduğunu söyledim. Eczacılar paralarını zamanında ödemedikleri için kooperatiflerin sıkıntıya düştüğü zamanlar olmuştur. Bunlardan biri de Zonguldak Eczacı Odasının eski başkanıdır. Hiç inkar etmiyorum, bunları söyledim. Neden söyledim; Türkiye'deki tüm eczacılar, kooperatiflere olan görevlerini bihakkın yerine getirdiler de, kooperatif yöneticileri bihakkın yerine gelen bu görevlerini inkar mı ettiler!” böyle şey olmaz. Nitekim gördük, kooperatifler, ekonomik katkı istediler, % 50 üye katkı vermedi. Bu nasıl bir görev ve sorumluluk anlayışı.

Yöneticiler değişebilir, hesabını da sorabiliriz. Yöneticileri daha iyi yapmak bizim elimizde; ama bizim elimizdeki gerçek güç kendi geleceğimizdir, onun için kooperatiflere sahip çıkacağız.

Bir başka mektup daha aldım. Bu mektupta “kooperatiflere para yardımı bulamazsınız” diye yazılmış. Ona da yanıt vermedim. Mektubu yazan arkadaşım Başkanlar Danışma Kurulu toplantısına geldi, görüş bildirme olanağı olmadığı halde kendisine söz verdik, en son onun görüşlerini dinledik ve gerekli yanıtları verdik.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, yasalara, yönetmeliklere, kurallara aykırı iş yapmaz, çıkarıp bir kooperatife direkt para veremez. Bunun hepimiz biliyorsunuz, polemik yapmanın gereği yok. Ancak, kredi verir, o kredinin de koşullarını, miktarını, herşeyini yönetmeliğe göre Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti düzenler.

En son aldığım mektup ise, Denizli Eczacı Odası'ndan...

Denizli Eczacı Odası yöneticileri bu mektupta şunları söylüyorlar; "Efendim, OTC konusunda Faruk Yöneyman'ın bir açıklaması var, bununla birlikte eczaneler dışında ilaç satılabilir endişesini duyuyoruz. Açıklamaların, Türk Eczacıları Birliği ile İEİS arasındaki görüşmelerin hemen ardından ifade edilmesi düşündürücüdür. Merkez Heyeti de bu konudaki kararını, tavrını belirlesin" deniyor.

Şimdi ben Denizli Eczacı Odası yöneticilerine bir dolu doküman vermişim. Bu kitaplarda Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti'nin, ilaçta reklam ve OTC ile ilgili görüşleri var.

Denizli Eczacı Odası'nın bu yaklaşımı, arkasından da Samsun Eczacı Odası tarafından bunun pekiştirilmesi ve magazin gazeteciliği gibi, "iyi haber alan kaynaklara göre" ifadesi var. Kimdir o iyi haber alan kaynaklar, açıklayın kim? Açıkça net koyun ortaya.

Ben buraya gelirken, ilaçta reklamla ilgili 1996 yılında yazdığım bir makaleyi Denizli Eczacı Odası'na gönderdim. Şimdi de tüm bu dokümanları, belgeleri kendilerine takdim ediyorum. Bu belgelerden Denizli Eczacı Odası bir metin çıkarsın, hepimiz altına imza koyalım, istediğiniz yere gönderelim. Ben bu kadar açığım, bu kadar da rahatım.

Sam-Koop'a İlişkin...

Mağdur olanların sorunlarını çözmek isteyen bir yönetici, insanları eleştirmekten öteye de birşeyler söyleyebilmelidir.

Türk Eczacıları Birliği proje kapsamı dışındaki kooperatiflere de yardımcı olmaya çalıştı. Trabzon'a elinden geldiğince katkı koymaya çalıştı.

Samsun Eczacı Odası Başkanı Sam-Koop'la ilgili olarak burada dile getirdiği görüşlerinin aynısını Başkanlar Danışma Kurulunda da dile getirdi, mağduriyetlerini anlattı. Mağduriyet doğru, ama bunun çözümlü ne; mağdur olanların sorunlarını çözmek isteyen yönetici, insanları eleştirmekten öteye de birşeyler söyleyebilmeli.

Bakın, Sam-Koop para toplama kararı aldı; toplanması gereken 350 milyon civarında bir paraydı. 180 eczacı bu parayı verdi, 500 eczacıyı geri kalanı para vermedi. Yönetim Kurulu para verilmeyince olağanüstü kongreye gitti, tekrar kongreye gidilerek, tasfiye kararı alındı.

TEKB, sayın Atilla Uzgören'i kooperatif yöneticileriyle görüşmek üzere Samsun'a gönderdi. Uzgören Samsun'dan döndükten sonra şunu söyledi; "Kooperatif yöneticilerinin orayı yürütecek direnci kalmamış. Sam-Koop'un durumu o kadar kötü değil, artık orayı yürütebilecek istekleri ve dirençleri kalmamış. Onun için bu kooperatif tasfiye edilmeli."

Sam-Koop kendisi tasfiye kararı aldı, bu tasfiye kararı sonucunda borçlarının büyük kısmını ödedi. Yerini ve arabalarını sattı.

Arkadaşlar Kurtsan'la ilgili sorunlarının çözümü için beni aradılar, yardımcı olmaya çalıştık. "Arkadaşlarımız sürekli icralarla karşı karşıya, haklarında ceza davaları var, bir formül bulalım" dediler, ben de arkadaşlarımdan Ankara'ya gelip görüşmelerini istedim. Arkadaşlar "Siz eczacılara 5 milyar lirayı verin, bunu değerlendirelim, Sam-Koop'un borçlarını ödeyelim, sonra size bu parayı öderiz" dediler. Biz de böyle bir sistemimiz olmadığını söyleyip, şunu önerdik; "Sam-Koop bir genel kurulla tasfiyeden vazgeçer. Bu proje içinde Sam-Koop'un durumunu da sanayicilerle konuşuruz ve Sam-Koop'a da ilaç alabileceği kadar üyeleri üstünden kredi veririz." Bu-

nun olamayacağını söylediler. Sonra bir başka öneri geliştirdik, dedik ki; "Biz, bir yardım kampanyası açalım, arkadaşların ceza davasından kurtulmaları için, borçlarının en azından % 50'sini toplayıp, sanayiyle de görüşerek bunu ortadan kaldırmaya çalışalım. Tüm Türkiye'den bir yardım kampanyası açacaksak, Samsun'daki eczacılar da bu kampanyaya katılsınlar." Arkadaşlarımız buna yanıt vermediler, ama ben yanıt burada aldım. Sayın başkan; "Bizim gururumuz eziliyor, rencide oluyoruz, böyle bir yaklaşım içine giremeyiz" dedi. Ben şunu söylüyorum; eczacının sıkıntıya girmemesi için, ben ayağымda çarık, elimde asa adım adım yardım da toplarım, sorun değil, önemli olan bu ülkede bizim bu sorunu çözmemizdir, o insanların sorununu çözmektir. Sonuçta, ben meslektaşlarım için meslektaşlarımdan toplayacağım bu yardımı, başkasından değil.

Türk Eczacıları Birliği hiç kimseye ayrımcılık yapmaz, hep eşitlikçi davranmayı ilke edinmiştir, çünkü Türk Eczacıları Birliği zamanında ayrımcılık yapan kişilerden rahatsızlık duymuştur.

Biz odalarımızla, kooperatiflerimizle tüm eczacılar olarak bir birlikteliği, bir cepheyi oluşturuyoruz. Bu cephede kendi aramızda sorunlarımız, sıkıntılarımız olabilir, bunları kendi aramızda çözme becerisine sahip olduğumuz zaman çok daha güçlü hale geleceğiz. Hırslımızın aklımızın önüne geçmesine engel olarak, akıllı ve üretken olarak davranacak, eczacıların ve insanların yaşamına katkı sağlayacağız.

Nasıl Hatay'da ayrı dinlere, ayrı ırklara mensup insanlar birarada yaşamışlarsa, bizler de ayrı düşüncelere sahip insanlar olarak, dostça, kardeşçe ve barış içinde yaşayacak, kardeşliği savunacağız. Bunun için de öncelikle kooperatiflerimizi ayaklarının üzerine durur hale getireceğiz.